

T.C.
KALKINMA BAKANLIđI
DOKAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ
BAŞKANLIđI

**ARICILIğI YAYMA
VE GELİŞTİRME
PROJESİ**

**BAYBURT
2017**

1.PROJE TANIMLAMA BİLGİLERİ

•**Adı:** Arı Kovanı Üretim ve Geliştirme Projesi

•**Yeri:** Bayburt İli Dağtarla Köyü

•**Sektörü:** Arıcılık

•**Projenin Türü:** Etüd-Proje-Uygulama

•**Projeyi Yürütecek Kurum/Kuruluş:**

Bayburt İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Fayda sahibi Dağtarla Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi

•**Projenin Geliştirilmesinden Sorumlu Kişi (adı, görevi, telefonu, e-posta adresi):** Emine Torun Ziraat Mühendisi, Tel: (0458) 211 74 85, e-posta: emine.torun@tarim.gov.tr

•**Proje Fikrini Öneren Kurum/Kuruluş (adı, adresi, telefonu ve faksı):** Bayburt İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Zahit Mahallesi Ayyıldız Caddesi Bayındır Sokak No:16 69000 / BAYBURT, Telefon: 0 458 211 74 85, Faks: 0 458 211 75 84

2.PROJENİN GEREKÇESİ, AMACI VE HEDEFLERİ

•**Projenin Gerekçesi (neden ihtiyaç duyulduğu):**

Bayburt ilinde Doğu Karadeniz iklimiyle Doğu Anadolu iklimi arasında bir geçiş iklimi hüküm sürmektedir. Coğrafi konum olarak ise 1500 – 2500 metre yüksekliğe sahip olması, florasının çok zengin oluşu, çevresinde kirliliğe meydan verecek herhangi bir faaliyetin olmayışı Bayburt ilini arı yetiştiriciliği için önemli bir konuma getirmektedir. Arıların iyi bir şekilde gelişme gösterebilmesi için ve kaliteli bal üretimini sağlayabilmek için arı kovana önemli rol oynamaktadır. Bayburt ta yaklaşık 50.000 adet kovan bulunmaktadır. Ülkemizde ise 7.900.364 adet kovan vardır. İlimizde ihtiyacı karşılayacak düzeyde arı kovana üretiminin olmaması arı yetiştiriciliği için büyük eksiklik oluşturmaktadır. Bölgede yapılacak olan imalathane ile bölge halkına iş imkanı ve sürdürülebilir geçim kaynağı sağlanmış olacaktır.

Ayrıca ülkemizde 2000-2016 döneminde kovan sayısı 4,3 milyondan 7,9 milyona, bal üretimi ise 61 bin tondan 106 bin tona yükselmiştir. Buna karşın, hala kovan başına bal verimi ortalama 13,4 kilogramla düşük kalmaktadır. Bayburt ise bal üretimi sıralamasında ülkemizde 58. sıralamadayken bal verimi sıralamasında 17.03 kg ile 17. Sıradadır. Bu da gösteriyor ki ülkemizde ki bal üretimini artırmak için Bayburt gibi bal üretimin de iyi bir flora ve iklim şartlarına sahip yerlerde bal üretiminin artması gerekmektedir. Bu gerekçeyle de Bayburt'un ihtiyacı olan kovan üretilerek arıcılığa olan ilgi artırılacaktır.

Bayburt ilinde yem bitkilerinden sonra son yıllarda giderek artan bir diğer önemli üretim alanı bal ve dolayısıyla arıcılıktır. İlin florasın da kimyasal kirlenme olmadığından ayrıca organik arıcılık için uygundur. 2011 yılı verilerine göre ilde üretilen bal miktarı 442,36 ton olup, bal mumu üretimi 47,512 tondur. Bunun yanı sıra arı ekmeği, polen, üretimi de vardır. Bayburt ilinde arıcılığın gelişmesi ile bağlı ürünlerin geliştirilmesi de sağlanacaktır. Bu sebeple il ekonomisine de önemli katkılar sağlanacaktır.

Aynı zamanda bu projeden tüm proje sahasın da yaşayanların faydalanacağı düşünülmüşür;

-Vejetasyon, toprak ve su kaynakları dahil olmak üzere entegre havza rehabilitasyonun sağlanması,

-Kırsal kesimde yaşayanların yaşam koşullarının iyileştirilmesi

-Proje havzasında entegre rehabilitasyon ve bitki örtüsü, toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve muhtelif gelir getirici faaliyetlerle geçimin iyileştirilmesi sayesinde çevresel muhafaza ve fakirliğin azaltılmasına da katkı sağlanacaktır.

•**Projenin Hedef Aldığı Kesim ve Etkileyeceği Diğer Taraflar:**

- Proje Havzasında yaşayan ve Dağtarla Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi üyesi olan 138 kişi
- Atölyede çalışacak olan 4 işçi
- Hammadde üreticileri
- Bayburt Arı Yetiştiricileri Birliği
- Bölgede ve çevre illerde arıcılıkla ilgilenen üreticiler
- Bölgede ve çevre illerde yaşayan halk
- Bal tüketicileri

•Projenin Genel Amacı:

- Bölgede ihtiyaç olan kovan üretimine büyük ölçüde katkıda bulunarak arıcılığa olan ilginin artırılması ve bölge halkına ek iş imkan sunulması.
- Daha uzun ömürlü ve verimli kovan üretimini sağlayarak hem bölgedeki hem de ülke genelinde ki bal üretiminin, bal veriminin artırılması.
- Doğal kaynaklarının rehabilitasyonu ve sürdürülebilir kullanımı, yerel toplumların yaşam şartlarının iyileştirilmesi.
- Proje sahasında vejetasyon, toprak ve su kaynaklarının ilgili kurumlar ve yerel halkın; entegre ve katılımcı planlama uygulamalarıyla rehabilitasyonu ve sürdürülebilir kullanımı.
- Yerel halkın yaşam ve geçim durumunun tarım, hayvancılık ve diğer gelir artırıcı programlar ve uygulamalar vasıtasıyla iyileştirilmesi.
- İlgili kurumların ve yerel halkın kurumsal kapasitelerinin doğal kaynakların, yaşamın iyileştirilmesi uygulamaları (gerek proje sırasında gerekse sonrasında) için geliştirilmesi.

•Projenin Hedefleri:

- 280 m² kapalı ve 350 m² lik açık alanda kurulacak atölye ile katlı kovan ve kovan çerçeveleri üretimi sağlayarak Dağtarla Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin bulunduğu bölgede arıcılıkla uğraşan üreticilerin kovan ihtiyacını karşılamak,
- Arıcılığın en önemli girdisi olan kovan maliyetini düşürmek,
- Arıcılıkta bölgede ki kovan eksikliğini gidererek arıcılığı daha tercih edilebilir bir iş haline getirmek,
- Daha uzun ömürlü, verimli kovanlar üretmek için bölgenin iklim şartları ve flora özellikleri dikkate alınarak kovan üretimi sağlamak,
- Bölge halkına iş imkanı sağlamaktır.

•Projenin İstihdama Katkısı:

Bu projeden bölge halkı ve Dağtarla Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi üyesi olan 138 kişi ve atölyede çalışacak olan 4 işçi faydalanacaktır. Ayrıca bölgede yapılacak olan imalathane ile bölge halkına çiftçilik dışında iş imkanı ve sürdürülebilir geçim kaynağı sağlanmış olacak. Yaşam standartlarının yükseltilmesi ile köyden kente göç engellenerek kırsalda istihdam alanı artacak. Orta ve uzun vadede ise sektörün gelişmesi ile birlikte daha fazla istihdam imkanı sağlanmış olacaktır.

3.PROJE FİKRİNİN KAYNAĞI ve DAYANAKLARI

•Projenin İlişkili Olduğu ve/veya Dayandığı Plan, Program, İdare Stratejik Planı, Performans Programı, Proje ve Etütler:

İlimizde ki kovanlar büyük oranda çevre illerden, küçük işletmelerden karşılanmaktadır. Ya da arıcıların kendileri tarafından derme çatma yöntemlerle, marangoz atölyelerinde standartlar pek de dikkate alınmadan üretilmektedir. İşte bu gerçekten yola çıkarak verimli, uzun ömürlü kovanlar üretmek için Bölgenin iklim şartları ve flora özellikleri dikkate alınarak kovan üretimi yapılacaktır. Kurulacak olan Arı Kovan İmalat Atölyesi ile bölgemizde farklı iş

kolunun açılması ile yöre halkına iş imkanı sağlanmaktadır ve bölgenin kalkınmasında önemli rol oynamaktadır.

İlimizde ihtiyacı karşılayacak düzeyde arı kovanı üretiminin olmaması arı yetiştiriciliği için maliyetin artmasına sebep oluşturmaktadır. Bu işletmenin kurulması ile birlikte bölgede yapılan arıcılığa destek verilerek kovan maliyetinin düşmesi hedeflenmektedir. Kovan maliyetinin düşmesi ile birlikte arı yetiştiriciliğine ilgi artacaktır ve yine bakanlığımızın uyguladığı arıcılık desteklemeleri de daha etkin kullanılacaktır. Bölgede böyle bir tesisin olması bölge için bir ihtiyaçtır aynı zamanda istihdama katkı sağlayacak olması da önem arz etmektedir.

Arı yetiştiricilerinin kovan ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla bir tesis kurulmalıdır.

•Proje Fikrinin Geliştirilmesinde Uygulanan Yöntem (ihtiyaç analizi, sorun analizi, olanak etüdü-fırsat analizi, diğer):

- Proje fikri bölge de kovan üretimi olmaması ve kovanların çevre illerden ya da küçük işletmelerden karşılandığının, bu sebeple de arıcılıkta ki kovan maliyetin arttığının görülmesi sonucu ortaya çıkmıştır.
- Projenin geliştirilmesinde öncelikle bölge genelinde durum analizi yapılmıştır.
- Uygun yer seçimi: Çevreye uyumlu ve çevre kirliliği yaratmayan bir yerin seçimi yapılmıştır.
- Sonrasında elde edilen bulgular neticesinde eş zamanlı olarak sorun ve paydaş analizleri gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçların tartışılması amacıyla ilgili taraflarla toplantılar gerçekleştirilmiştir.

4.PROJE İLE İLGİLİ AYRINTILI BİLGİLER

•Beklenen Sonuçları/Çıktıları:

- Arı işletmelerinin büyük kısmının imalathaneden yararlanması sağlanacak
- İlimizde ihtiyacı karşılayacak düzeyde arı kovanı üretimi sağlanacak
- Kovan maliyetinin düşmesi sağlanacak
- Arı yetiştiriciliğine ilgi daha çok artacak
- Bakanlığımızın uyguladığı arıcılık desteklemeleri daha etkin kullanılacak
- Bölge halkına çiftçilik dışında iş imkanı sağlanacak
- Daha verimli, uzun ömürlü kovanlar üretilmiş olacak
- Çevre illere kovan almaya gidilmediği için nakliye ücreti de ortadan kalkmış olacak

•Projenin Bileşenleri (Proje Kapsamında Gerçekleştirilecek Faaliyetler ve Proje Uygulanırken Kullanılacak Yöntem/Yöntemler):

Proje kapsamında tekniğine uygun şekilde ihtiyaç duyulan tüm malzemeleriyle 280 m² kapalı ve 350 m² lik açık alanda kurulacak atölye ile katlı kovan ve kovan çerçeveleri üretimi sağlanarak DOKAP Projesi kapsamında gerekli materyal temin edilecektir. Gerekli materyallerin temin edilmesi ile birlikte kovan üretimi için gerekli olan kereste vb. malzemeler kooperatif tarafından alınarak katlı kovan ve kovan çerçeveleri üretimine başlanacaktır.

Proje kabul edildiğinde kapalı ve açık alanda üretime başlanacaktır. Tarım Kredi Kooperatifi firmalardan fiyat teklifi alacak ve en uygun fiyatı veren firmadan üretime yönelik malzemeler temin edilecektir.

•Girdi İhtiyacı (insan gücü, organizasyon, teknik yardım vb.):

Projeyi İl Müdürlüğümüz teknik personeli yürüterek, organizasyonu ve teknik yardımı yapacaktır.

•Proje Maliyeti (iç ve dış para olarak):

Sabit Yatırım Giderleri DOKAP kaynakları kullanılarak Finanse edilecektir.
Projenin toplam maliyeti = 163.000,00 TL

**ALINACAK MALZEMELER
İNŞAAT MALZEMELERİ**

Harcama Cinsi	Miktarı Adet	Birim Fiyatı TL.	Tutarı TL.
Tam otomatik dijital tomruk arabası	1 adet	56000	56000
1200 mm dik gövde şerit makinası	1 adet	46000	46000
40lık planya makinası	1 adet	21000	21000
Yatar daire makinası	1 adet	11000	11000
40lık kalınlık makinası	1 adet	16000	16000
Freze makinası	1 adet	13000	13000
1 İŞLETME İÇİN TOPLAM			163.000,00

Yukarıdaki fiyatlar tahmini olup, projenin kabulü halinde Tarım Kredi Kooperatifi firmalardan fiyat teklifi alınacak, en uygun fiyatı veren firmadan malzemeler temin edilerek, tesis işletmeye açılacaktır. Yukardaki malzemeler yaklaşık olarak piyasa fiyatlarıdır.

•Yatırım Sonrası Gelir ve Giderler:

İşletme Giderleri (Yıllık)

CİNSİ	BİRİM FİYATI TL	MİKTARI	TUTARI TL
Elektrik- su gideri	500	8 ay	4000
Kereste	400	300 ton	120000
İşçi	2500	4 adet x 8ay	80000
Kovan polen tuzağı	25	3600 adet	90000
Sac	17	6000 adet	102000
Çivi	5	1300 kg	6500
Pazarlama gideri	1500	8 ay	12000

Toplam Giderler YILIK

414.400,00 TL

İşletme gelir tablosu (Yıllık)

CİNSİ	BİRİM FİYATI TL	MİKTARI	TUTARI TL
Kovan	120	3600 Adet	432000
Çerçeve	2	72000	144000
Toplam Gelirler Yıllık			576.000,00

İşletme giderlerinde yazılı olan malzemelerin miktarları ilk aşama için alınacaktır, ihtiyaca göre takviye olarak yeniden alımı yapılacaktır.

İşletme Giderleri hesaplanırken inşaat malzemeleri ve işçilik dâhil masraflar sadece ilk kuruluş aşamasında olup, geri kalan yıllarda sadece yaşama ve verim payı giderleri hesaplanacaktır.

Toplam Yıllık Gelir: 576.000 TL

Toplam Yıllık Gider:414.400TL

Net gelir:161.600TL.

•Öngörülen Finansman Kaynakları (AB hibesi, kurum bütçesi, genel bütçe vb.):

DOKAP

Proje 5 yıl sürecek ve izleme ve değerlendirme İl Müdürlüğümüzce yapılacaktır.

1. Kooperatif Katkısı: Atölyenin kurulacağı açık ve kapalı alanların tahsis edilmesi, İşçilik-Bakım giderleri, İşçi Sigortaları vb.

2. Toplam Yatırım: 163.000,00 TL

•Projenin Uygulama Planı (başlama-bitiş tarihleri vb.):

5 YIL

1. Başlama Tarihi: Projenin Kabul Tarihi

2. Bitiş Tarihi: Kabul Tarihinden İtibaren 5 Yıldır.

•Projenin Dayandığı Varsayımlar ve Karşılaşabileceği Riskler:

1. Tarım politikalarında olumsuz bir değişiklik olmaması
2. Enflasyonun normal düzeyde seyretmesi
3. Ekonomik şartların istikrarlı biçimde devam etmesi
4. Makine ekipman fiyatlarında dalgalanmaların olmaması
5. Makine ekipman tedarikinin planlanan şekilde olması
6. Mevsim şartlarının arıcılık açısından iyi seyretmesi

Projenin karşılaşılabileceği riskler: Projede herhangi bir risk bulunmamaktadır.

•Projenin Yapılabilirliği ve Sürdürülebilirliği:

Dağtarla Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi üyeleri proje sahasında ikamet etmeleri, marangozluk işlerinde deneyimli olmaları ve atölyede devamlı olarak 4 kişinin istihdamı yapılacak olmasından dolayı işletmenin sürdürülebilirliği açısından uygun olacağı kanısına varılmaktadır. Bu konuda İl Tarım Müdürlüğüne teknik danışmanlık ve işletme kontrolü şeklinde destekler verilecektir. Ayrıca İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü asli görevi tarımsal kalkınmayı desteklemektir. Projeyi yürütme açısından yeterli donanıma sahiptir. Proje ile verilen eğitimler kurumsal kapasiteyi geliştirecektir.

Projenin kabulü ile Dağtarla Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi üyesi olan 138 kişi ve atölyede çalışacak olan 4 kişinin geçim kaynağına büyük katkı sağlanmış olacaktır. Ayrıca İlimizde başka kovan üretim işi yapan işletmenin olmamasından dolayı böyle bir işletmenin kurulması ile birlikte bölgede yapılan arıcılığa destek verilerek kovan maliyetinin düşmesi hedeflenmekte ve bölge arıcıları daha az maliyet ile üretim yapabilmektedir.

HAZIRLAYANLAR		
Emine TORUN	Osman ERGÜN	Serkan YILMAZ
Ziraat Mühendisi	Şube Müdürü V.	İl Müdür Yardımcısı V.
<p>ONAYLAYAN.../2017 Abdulkadir KARABULUT İl Müdürü</p>		